

[Johs. Christiansen.]

lande forstå, at der ikke foreløbig kunne skabes forudsætninger for gennemførelsen af den lange tjenestetid, dertil var manglen både på befalingsmænd, på materiel og på husly til soldaterne altfor åbenbar. At ministeren ved ikke at sige fra i tide har skaffet sig svære vanskeligheder, er tydeligt. Men han kan takke sig selv for det og har således ingen plausibel undskyldning for sin lange tavshed overfor befolkningen i almindelighed og den værnepligtige ungdom i særdeleshed.

De militære byrder tynger i forvejen hårdt nok. Helt ulidelige bliver de imidlertid for de mange tusind, der er personligt interesserede i at få at vide, hvor lang tjenestetid de må påregne. Som det stiller sig, er de jo ganske afskåret fra at kunne disponere med henblik på deres tilbagevenden til det civile liv.

Der er næppe mange i denne sal, som ikke har modtaget en eller flere henvendelser fra værnepligtige, der med utålmodighed spørger, hvor længe de skal regne med at ligge inde. Det føles pinligt ikke at kunne svare på disse forståelige og fuldt berettigede henvendelser. Den eneste, der kan svare, er forsvarsministeren, og jeg opfordrer ham herved til nu at tage bladet fra munden. Det kan ikke være forsvarligt yderligere at forlænge den uvished, som ikke blot de allerede indkaldte, men også de, der ventet at blive indkaldt, må finde sig i, og det gælder jo mindst en 10 000 unge.

Bedst for alle parter ville det være, om ministeren på den nu givne foranledning kort og godt kunne erklære, at som følge af de og de vanskeligheder må hele spørgsmålet om 18 måneders tjenestetid udskydes i det mindste et år. Men i alt fald: klar besked bør der gives, og den bør gives nu. Fortsat uvished i denne sag vil ikke under nogen synsvinkel kunne kaldes forsvarligt.

Forsvarsministeren (Harald Petersen): Det er en misforståelse af det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, at der har været tre fjerdingår til at overveje baggrunden for det spørgsmål, det ærede medlem her har stillet, en misforståelse af den grund, at der i sommerens og efterårets løb er kommet momenter til, som regeringen har haft pligt til at overveje.

Jeg er ganske enig med det ærede medlem i, at det er vigtigt, at der af hensyn til

de unge værnepligtige så hurtigt som muligt kan gives besked om, hvem der måtte have udsigt til at få forlænget tjenestetid, og hvem der eventuelt slipper med 1 års tjeneste. Jeg har under en forhandling her i november måned for det høje ting gjort rede for, hvorledes det forholder sig for de indkaldte til flyvevåbnet, til kystbefæstningen og til søværnet, og det har selvfølgelig været af stor vigtighed — også for mig — ligeledes med hensyn til hæren at få skaffet klarhed så hurtigt som muligt, hvorfor jeg også ved den pågældende lejlighed, altså den 12. november, gjorde rede for, at der foregik forhandlinger mellem hærkommandoen og ministeriet for at få skabt klarhed over den forhåndenværende indkvarteringskapacitet og over det antal befalingsmænd, der kunne stilles til rådighed. Undersøgelsen skulle så danne grundlag for den endelige beslutning om, i hvilket omfang der kan holdes mandskab inde udover den ordinære tjenestetid på et år.

Denne undersøgelse og de fornødne beregninger var afsluttet og vore egne planer færdige allerede den 3. december i fjor, og såfremt andre hensyn ikke havde spillet ind, ville der ikke have været noget til hinder for allerede på daværende tidspunkt at give den meddelelse, som det ærede medlem efterlyser.

Problemet har imidlertid ikke været så simpelt og så enkelt, som det ærede medlem opererer med. Det hænger nemlig sammen med spørgsmålet om, hvor stor en styrke Danmark vil sende til Tyskland til foråret, idet der jo herved frigøres kaserneplads her i landet. Hele dette spørgsmål hænger sammen med vort medlemskab af NATO, og på denne baggrund har der måttet føres forhandlinger med de forskellige NATO-myndigheder. Såvel overfor admiral Brind som chef for nordregionen, Danmark og Norge, som overfor den britiske højkommisær, som vi jo gennem alle disse år har måttet føre vore forhandlinger igennem om disse spørgsmål, har der fra dansk side været lagt overordentlig stor vægt på at få en strategisk rigtig placering af den styrke, der eventuelt måtte blive tale om at udsende, men først for ganske nylig, nærmere betegnet for en halv snes dage siden, har vi fra de pågældende allierede myndigheder modtaget et sådant tilsagn vedrørende de foreliggende muligheder for garnisonering i det pågældende område, at vi kunne anse vore krav